Nhập và Xuất trong C

CHƯƠNG 4

Mục tiêu của bài học

Tìm hiểu các hàm định dạng Nhập/Xuất scanf(), printf() Sử dụng các hàm Nhập/Xuất ký tự getchar(), putchar()

Nhập/Xuất chuẩn

- Thư viện chuẩn trong C cung cấp các hàm xử lý cho việc nhập và xuất.
- Thư viện chuẩn có các hàm I/O, dùng để quản lý việc nhập, xuất, các thao tác trên ký tự và chuỗi.
- Thiết bị nhập chuẩn thường là bàn phím.
- Thiết bị xuất chuẩn thường là màn hình (console).
- Nhập và xuất có thể được xử lý qua các tập tin thay vì từ các thiết bị chuẩn.

Tập tin Header <stdio.h>

#include <stdio.h>

•Đây là câu lệnh tiền xử lý

stdio.h là tập tin header (header file)

Chứa các macro sử dụng cho nhiều hàm nhập/xuất trong C

Các macro trong stdio.h giúp các hàm printf(), scanf(), putchar(), getchar() thực thi

Nhập/Xuất được định dạng

printf() – Dùng cho xuất có định dạng

scanf() – Sử dụng để nhập có định dạng

Các đặc tả định dạng - qui định dạng thức mà theo đó giá trị của biến được nhập vào và in ra

printf()

Được dùng để hiển thị dữ liệu ra thiết bị xuất chuẩn như màn hình (console)

Cú pháp □ printf ("control string", argument list);

Danh sách đối số (argument list) chứa hằng, biến, biểu thức hoặc các hàm phân cách bởi dấu phẩy

Phải có một lệnh định dạng trong "control string" cho mỗi đối số trong danh sách

Các lệnh định dạng phải khớp với danh sách đối số về số lượng, kiểu và thứ tự. control string luôn được đặt trong dấu nháy kép "", đây là dấu phân cách

printf () (tt.)

control string chứa một trong ba kiểu phần tử sau:

Các ký tự văn bản:

gồm các ký tự có thể in được

Các lệnh định dạng:

bắt đầu với ký hiệu % và theo sau là một mã định dạng tương ứng cho từng phần tử dữ liệu

Các ký tự không in được:

gồm tab, blank và new line

Mã định dạng

Định dạng	printf()	scanf()
Ký tự đơn (single character)	%c	%c
Chuỗi (string)	%s	%s
Số nguyên có dấu (signed decimal integer)	%d	%d
Kiểu float - dạng dấu chấm thập phân (decimal notation)	%f	%f hoặc %e
Kiểu float - dạng dấu chấm thập phân	%lf	%lf
Kiểu float - dạng lũy thừa (exponential notation)	%e	%f or %e
Kiểu float (%f hay %e, khi ngắn hơn)	%g	
Số nguyên không dấu (unsigned decimal integer)	%u	%u
Số nguyên hệ 16 không dấu - sử dụng "ABCDEF" (unsigned hexadecimal integer)	%X	%X
Số nguyên hệ 8 không dấu (unsigned octal integer)	% 0	% 0

Trong bảng trên: c, d, f, lf, e, g, u, s, o và x là các bộ đặc tả kiểu

Mã định dạng (tt.)

Mã định dạng	Các qui ước in
%d	Các con số trong số nguyên
%f	Các chữ số phần nguyên sẽ được in ra. Phần thập phân sẽ chỉ in 6 chữ số. Nếu phần thập phân ít hơn 6 chữ số, nó sẽ được thêm các chữ số 0 vào từ bên phải, ngược lại nó sẽ làm tròn số từ bên phải.
%e	Một con số bên trái của dấu chấm thập phân và 6 vị trí bên phải, như %f ở trên

Mã định dạng (tt.)

ST T	Lệnh	Chuỗi điều khiển	Nội dung chuỗi điều khiển	Danh sách đối số	Giải thích danh sách đôi số	Hiển thị trên màn hình
1.	printf("%d",300);	%d	Chỉ chứa lệnh định dạng	300	Hằng	300
2.	printf("%d",10+5);	%d	Chỉ chứa lệnh định dạng	10 + 5	Biểu thức	15
3.	printf("Good Morning Mr. Lee.");	Good Morning Mr. Lee.	Chỉ chứa các ký tự văn bản	Rỗng	Rỗng	Good Morning Mr. Lee.
4.	<pre>int count = 100; printf("%d",count);</pre>	%d	Chỉ chứa lệnh định dạng	count	Biến	100
5.	printf("\nhello");	\nhello	Chứa ký tự không được in và các ký tự văn bản	Rỗng	Rỗng	hello on a new line
6.	#define str "Good Apple " printf("%s",str);	%s	Chỉ chứa lệnh định dạng	str	Hằng ký hiệu	Good Apple
7.	int count,stud_num; count=0;	%d %d	Chứa lệnh định dạng và ký tự không được in	count, stud_num	Hai biến	0,100
	stud_num=100; printf("%d %d\n",count, stud_num);					

Các ký tự đặc biệt

\\	In ra ký tự \
\ "	In ra ký tự "
%%%	In ra ký tự %
\n	Xuống dòng (Enter)
\t	In ra ký tự tab

Ví dụ cho hàm printf()

Chương trình hiển thị số nguyên, thập phân, ký tự và chuỗi

```
#include <stdio.h>
void main()
{
    int a = 10;
    float b = 24.67892345;
    char ch = 'A';
    printf("Integer data = %d", a);
    printf("Float Data = %f",b);
    printf("Character = %c",ch);
    printf("This prints the string");
    printf("%s","This also prints a string");
}
```


Bổ từ trong hàm printf()

1. Bổ từ '-'

Phần tử dữ liệu sẽ được canh lề trái, phần tử sẽ được in bắt đầu từ vị trí bên trái trong cùng của trường.

2. Bổ từ xác định độ rộng trường

Có thể được sử dụng với kiểu float, double hoặc mảng ký tự (chuỗi). Độ rộng trường là một số nguyên xác định độ rộng nhỏ nhất cho phần tử dữ liệu.

Bổ từ trong hàm printf() (tt.)

3. Độ chính xác

Được sử dụng với kiểu float, double hoặc mảng ký tự (chuỗi). Nếu dùng với kiểu float hay double, chuỗi con số xác định số lượng lớn nhất các con số được in bên phải dấu chấm thập phân.

4. Bổ từ '0'

Mặc định thì khoảng trống sẽ được thêm vào một trường. Nếu người dùng muốn thêm số 0 vào trường thì bổ từ '0' được dùng

5. Bổ từ 1'

Bổ từ này có thể được dùng hiển thị các đối số nguyên kiểu int hay double. Mã định dạng tương ứng là %ld

Bổ từ trong hàm printf() (tt.)

6. Bổ từ 'h'

Bổ từ này được sử dụng để hiển thị dạng short int. Mã định dạng tương ứng như là %hd

7. Bổ từ '*'

Nếu người dùng không muốn xác định độ rộng trường nhưng muốn chương trình xác định điều đó, bổ từ này được sử dụng

Ví dụ về các bổ từ

```
/* This program demonstrate the use of Modifiers in printf() */
#include <stdio.h>
void main(){
      printf("The number 555 in various forms:\n");
      printf("Without any modifier: \n");
      printf("[%d]\n",555);
      printf("With - modifier :\n");
      printf("[%-d]\n",555);
      printf("With digit string 10 as modifier :\n");
      printf("[%10d]\n",555);
      printf("With 0 as modifier : \n");
      printf("[%0d]\n",555);
      printf("With 0 and digit string 10 as modifiers :\n");
      printf("[%010d]\n",555);
      printf("With -,0 and digit string 10 as modifiers:\n");
      printf("[%-010d]\n",555);
```


scanf()

```
Được sử dụng để nhập dữ liệu
Dạng tổng quát của hàm scanf()
scanf("control string", argument list);
```

Những định dạng dùng trong hàm printf() cũng được sử dụng với cùng cú pháp trong hàm scanf()

Sự khác nhau về danh sách đối số giữa printf() và scanf()

printf() sử dụng các tên biến, hằng, hằng biểu tượng và các biểu thức scanf() sử dụng các con trỏ tới biến

Danh sách đối số trong scanf() phải theo qui tắc:

Đọc giá trị vào một biến có kiểu dữ liệu cơ sở, sử dụng ký hiệu & trước tên biến

Đọc giá trị vào một biến có kiểu dữ liệu dẫn xuất, không sử dụng & trước tên biến

Sự khác nhau về các lệnh định dạng giữa printf() và scanf()

Không có tuỳ chọn %g

Mã định dạng %f và %e là giống nhau

Ví dụ với hàm scanf()

Vùng đệm Nhập/Xuất

Được sử dụng để đọc và viết các ký tự ASCII

Một vùng đệm (buffer) là một không gian lưu trữ tạm thời trong bộ nhớ hoặc trên thẻ điều khiển thiết bị

Bộ đệm Nhập/Xuất có thể chia làm:

- Console I/O
- Buffered File I/O

Console I/O

Các hàm Console I/O chuyển các thao tác đến thiết bị xuất nhập chuẩn của hệ thống

Trong 'C' các hàm console I/O đơn giản nhất là:

- •getchar() đọc một và chỉ một ký tự từ bàn phím
- oputchar() xuất một ký tự lên màn hình

getchar()

Dùng đọc dữ liệu nhập, một ký tự từ bàn phím Các ký tự đặt trong vùng đệm đến khi người dùng gõ phím enter Hàm getchar() không có đối số, nhưng vẫn phải có cặp dấu ngoặc ()

Ví dụ hàm getchar()

```
/*Program to demonstrate the use of getchar()*/
#include <stdio.h>
void main()
{
    char letter;
    printf("\nPlease enter any character:");
    letter = getchar();
    printf("\nThe character entered by you is %c", letter);
}
```


putchar()

Hàm xuất ký tự trong 'C' Có một đối số

Đối số của một hàm putchar() có thể là:

Một hằng ký tự đơn

Một mã định dạng

Một biến ký tự

Các tùy chọn và chức năng của putchar()

Đối số	Hàm	Chức năng
Biến ký tự	putchar(c)	Hiển thị nội dung của biến ký tự c
		oren ky tạ c
Hằng ký tự	putchar('A')	Hiển thị ký tự A
Hằng số	putchar('5')	Hiển thị số 5
Mã định dạng	putchar('\t')	Xen một khỏang trống tại vị trí con trỏ
		,
Mã định dạng	putchar('\n')	Xen một lệnh xuống dòng tại vị trí con trỏ

putchar()

```
/* This program demonstrates the use of constants and escape sequences in putchar()*/
#include <stdio.h>
void main(){
      putchar('H'); putchar('\n');
      putchar('\t');
      putchar('E'); putchar('\n');
Ví dụ
      putchar('\t'); putchar('\t');
      putchar('L'); putchar('\n');
      putchar('\t'); putchar('\t'); putchar('\t');
      putchar('L'); putchar('\n');
      putchar('\t'); putchar('\t'); putchar('\t');
      putchar('\t');
      putchar('O');
```


Tóm tắt bài học

Trong C, Nhập và Xuất được thực hiện bằng cách dùng các hàm

Tập tin tiêu đề <stdio.h> chứa các macro của nhiều hàm nhập và xuất (input/output function) được dùng trong C

Thiết bị nhập/xuất chuẩn (Console I/O) liên quan đến những hoạt động của bàn phím và màn hình của máy tính

Hàm nhập xuất định dạng là printf() và scanf()

Hàm nhập xuất không định dạng là getchar() và putchar()

Sự khác nhau chính giữa printf() và scanf()

Sự khác nhau giữa getchar() và putchar()